

Ensiarvioita uuden komission politiikasta – kuinka EU vauhdittaa pk-yritysten kasvua?

Muistio 19.9.2024

johtaja Petri Vuorio, EK

Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen painottaa komissaariehdokkaille toimittamassaan ohjeistuksessa aiempaa voimakkaammin pk-yritysten roolia menestyvän EU:n rakentamisessa. Keinovalikoima pitää sisällään hallinnollisen raportointitaakan keventämistä, pk-yritysten kasvua edistävää parempaa sääntelyä sekä kasvurahoituksen saatavuuden parantamista. Esitetyt toimet ovat linjassa suomalaisen elinkeinoelämän aiemmin esittämien pk-kentän EU-kärkiviestien kanssa.

Seuraava Euroopan komissio tulee panostamaan tavoitteissaan eritoten EU:n kilpailukyyn kehittämiseen. On selvää, ettemme pärjää globaalissa kilpajuoksussa ilman yrittäjyyttä ja pk-yrityksiä, joiden kasvuedellytysten varmistaminen on keskeinen osa Euroopan kilpailukykyä. Euroopan unionin isoja kysymyksiä tulevat olemaan muun muassa turvallisuus, geopoliittisten haasteiden hallinta ja toimitusketjujen turvaaminen, ilmastonmuutoksen torjunta ja menestys globaalissa teknologisessa kilpajuoksussa.

Pk-yritysten näkökulmasta keskeisiä kasvun muuttujia EU:n yleisellä kilpailukykyagendalla ovat myös sisämarkkinoiden toimivuus ja kaupanesteiden poistaminen, pääomamarkkinoiden kehittäminen, uusia kansainvälisiä kumppanuuksia avaava ja toimitusketjuja vahvistava kauppapolitiikka sekä teollisuus- ja kilpailupolitiikka, jolla aidosti edistetään Euroopan tulevaisuuden kilpailukykyä ylenpalttinen valtiontukikilpailu välttämättä. Suomen osalta keskeistä on myös saavutettavuus ja liikenneratkaisut, koska yli 90 prosenttia kauppavirroistamme kulkee meriteitse.

Puheenjohtaja von der Leyenin pk-teesit lupaavia – toimeenpano ratkaisee

Puheenjohtajan ohjeistuksessa tuleville komissaareille keskiöön nousee yritysten hallinnollisen taakan ja raportointirasitteen vähentäminen neljänneksellä - pk-yritysten kohdalla 35 prosentilla. Korostamme, että tässä erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, miten sinällään erinomainen tavoite toimeenpannaan. Konkretiaa on löydettävä raportoinnin lähtötason ja mittaamistavan sekä todellisten tuloksiin johtavien toimenpiteiden määrittämisessä. Nämä kaikki asiat ovat tällä hetkellä auki.

Pk-yritysten parempaa sääntelyä halutaan jatkossa edistää aiempaa paremmin vaikutusarvioin, eritoten kilpailukyky- ja SME-testien vahvistamisella uusissa sääntelyesityksissä. Lisäksi painotetaan pk-yritysten rahoituksen saatavuuden parantamista.

Nämä tavoitteet ovat erittäin hyvin linjassa suomalaisen elinkeinoelämän pk-edunvalvonnan pääviestien kanssa. Päähaaste on hyvien tavoitteiden konkretisointi tuloksiksi sekä pk-yritysteeman aiempaa vahvempi priorisointi osana komission työohjelmaa.

SME-asioista vastaavaksi komission varapuheenjohtajaksi on ehdolla Stephane Sejourne, joka on Ranskan ulkoministeri ja edustaa keskustaliberaalia Renew Europe -ryhmittymää. Hänen salkussaan olisi lisäksi mm. teollisuuspoliittisen strategian päivittäminen ja sisämarkkinoiden kehittäminen. Laajasta salkusta johtuen toivomme, että komissio nimittää lisäksi aiemman suunnitelmansa mukaisesti

mahdollisimman pikaisesti SME-asioiden erityisedustajan, joka raportoi suoraan puheenjohtaja von der Leyenille. Tämä on erityisen tärkeää toimeenpanon varmistamiseksi.

Mario Draghi esittää rajumpaa kevennystä pk-yritysten hallinnolliseen taakkaan

Myös jo viime viikolla julkaistu Mario Draghin valmisteleva raportti EU:n kilpailukyvyyn kohentamisesta tukee puheenjohtajan esittämiä tavoitteita. Raportin arvioidaan olevan keskeisessä roolissa uuden komission työhjelmaa rakennettaessa ja se näkyy vahvasti jo puheenjohtajan ohjeistuksessa. Yksi eurooppalaisen menestysreseptin luomisen edellytys on Draghin mukaan pk-yritysten kasvuedellytysten kohentaminen. Draghin esittämät toimenpiteet konkretisoivat komissaariehdokkaille annetun ohjeistuksen toimenpide-esityksiä.

- 1) Pk-yritysten hallinnollista taakkaa ja raportointirasitteita tulee Draghin esityksen mukaan vähentää jopa -50 % (eli selvästi kunnianhimoisemmin kuin puheenjohtajan ohjeistuksessa).
- 2) Pk-yrityksiin kohdistuvan sääntelyn laatua tulee parantaa vaikutusarviointia kehittämällä mm. SME Testin käyttöönoton avulla. Draghi viittaa raportissaan EK:n kattojärjestö BusinessEuropen kumppaneidensa kanssa vuonna 2022 julkaisemaan käyttöönottoa suosittelevaan selvitykseen.
- 3) Euroopan tulee parantaa pk-yritysten kasvuedellytyksiä ja vahvistaa midcap-yrityskenttäänsä, joka on tällä hetkellä liian ohut. Tätä edistämään tarvitaan Draghin mukaan mm. lisää EIB:n kautta toteutettavia kasvurahoitusinstrumentteja, jotka täydentävät markkinapuutteita. Lisäksi pk-yritysten roolia halutaan kehittää mm. julkisissa hankintakäytännöissä sekä puolustusteollisuudessa. Midcap-tavoite vahvistaa eurooppalaisella tasolla EK:n Suomen osalta edistämään mittelstand-yritysten määrän tuplausta vuoteen 2030 mennessä.

Siivittääkö Henna Virkkunen eurooppalaiset pk-yritykset teknologisen kilpajuoksun voittajiksi?

Henna Virkkunen on ehdolla merkittävään komission varapuheenjohtajan tehtävään. Tulevaan salkkuun kuuluvat läpimurtoteknologiat, digitalisaation edistäminen sekä teknologinen turvallisuus.

Digitalisaation saralla tekoäly on ratkaisevassa roolissa eurooppalaisten pk-yritysten kasvua ja kilpailukykyä rakennettaessa. EU:ssa vasta noin 10 % yrityksistä hyödyntää tekoälyä toiminnassaan. Suomi on hiekan keskiarvoa edellä 15 prosentilla (42 % suuryrityksistä, 10 % pk-yrityksistä). Pk-yritysten kohdalla tekoälyn käytön aktivoinnissa on valtavasti potentiaalia sekä tuottavuuden että kasvun edistäjänä. Toisaalta on myös hävittävää, mikäli emme pysy Yhdysvaltojen ja Kiinan vauhdissa teknologisessa kilpajuoksussa.

Uskotaan ja toivotaan siis, että Eurooppa menestyy Henna Virkkunen johdolla tällä kriittisellä osa-alueella. Virkkusen siirtyessä Euroopan parlamentista uusiin tehtäviin toivomme samalla, että muut suomalaiset europarlamentaarikot pystyvät ottamaan hänen paikkansa aktiivisena pk-yritysmiehinä. Virkkunen toimi vuosia mm. puolueensa EPP:n SME-ryhmän puheenjohtajana.

